

НАПРЯМ 2. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-553-5-13>

«ШАФА ІНКЛЮЗІЇ» ЯК ЕЛЕМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Богатова Катерина Сергіївна

асистент вихователя

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 139

м. Львів, Україна

Інклюзивна освіта у дошкільному закладі вимагає створення доступного та структурованого простору, який допомагає дітям з особливими освітніми потребами (ООП) відчувати себе впевнено та рівноправно. Як зазначають Колупаєва та Таранченко, створення спеціального освітнього середовища є ключовим для успішної адаптації дитини [1, с. 15]. Хаотичне середовище створює додатковий стрес, тоді як чітко організовані зони сприяють саморегуляції та участі в освітньому процесі. Цей досвід базується на принципах структурованого навчання та використання позитивного підкріплення, що узгоджується з дослідженнями Литвиненко щодо організації роботи асистента та інклюзії [2, 3]. Одним із практичних рішень стало облаштування «Шафи інклюзії», що поєднує ігровий, навчальний та організаційний компоненти. Метою роботи є забезпечення дітям можливості самостійного вибору діяльності, розвитку навичок саморегуляції та активної участі у спільному житті групи через інтеграцію ігрових і навчальних матеріалів у єдиний структурований простір.

Опис досвіду. «Шафа інклюзії» є зоною підвищеної функціональності і складається з кількох ключових частин:

1. Жетонна система на дверях. Використовується для формування мотивації, самоконтролю та підбиття результатів дня. Цей механізм ефективно застосовується для розвитку навичок саморегуляції, як підтверджує Самборська [3, с. 48].

2. Календар погоди. Діти щоденно прикріплюють число на липучках, визначають хмарність, опади та стан сонця, що сприяє розвитку мовлення, уваги та навичок спостереження.

3. Перша половина шафи (ігрова/навчальна). Тут розташовані дидактичні ігри, систематизовані за тематичним принципом. Діти обирають матеріал із допомогою вихователя або асистента вихователя, відповідно до заняття або власних інтересів [1].

4. Друга половина шафи (організаційна). Місце для зберігання документації (ППР, протоколи засідань команди супроводу), що дозволяє систематизувати роботу асистента вихователя та економить простір групи.

Впровадження цієї зони показало, що діти стали активніше включатися у заняття через самостійний вибір ігор та матеріалів. Жетонна система допомогла формувати позитивну поведінку та мотивацію. Календар погоди розвинув у дітей мовлення, увагу й уміння працювати в групі. Шафа стала зручною й для педагогів, оскільки поєднання дитячого середовища та документації економить простір і дисциплінує командну роботу.

Висновки. «Шафа інклюзії» є практичним та ефективним рішенням для організації інклюзивного освітнього простору в дошкільному закладі. Вона дозволяє об'єднати навчальну, ігрову та організаційну складові, сприяє розвитку самостійності дітей, підтримує їхній інтерес та формує атмосферу взаємоповаги. Досвід може бути рекомендований для тиражування в інших інклюзивних групах.

Література

1. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. *Інклюзивна освіта: від основ до практики*. Київ : ТОВ «АТОПОЛ», 2018. 288 с.
2. Литвиненко Н. В. *Організація діяльності асистента вчителя в умовах інклюзивного навчання*. Харків : Основа, 2020. 160 с.
3. Самборська О. С. Застосування жетонних систем у формуванні самоконтролю у дошкільників. *Педагогічний вісник*. 2019. Вип. 3. С. 45–51.